తరం మారింది

- రావిపల్లి నారాయణరావు

కోడి కొక్కొరొక్కో అనకముందే నాన్నమ్మ [illegible] ముగ్గేస్తుంది. తర్వాత కాలకృత్యాలు [illegible] వంటకు సిద్ధమవుతుంది. అప్పుడే [illegible] బూత్ నుండొచ్చిన కుర్రాడు పాల [illegible] గుమ్మంలో పడేసి కొంపలంటుకు [illegible] పక్క వీధి వైపు పరిగెడతాడు. సైకిల్ [illegible] గేటవతల నుంచి త్రోబాల్ లా [illegible] విసిరి రాకెట్లా గాలిలో దూసుకు [illegible] ఆరు గంటలు కొట్టి గోడగడియారం [illegible] తెలియపర్చుకుంటుంది. చీకటి [illegible] బయట పడిన ఊరు [illegible] పలుకుతుంది. పక్కింటి [illegible] నిలబడి కారుపై పేర్కొన్న [illegible] తుడిచి ఆ రోజు తన [illegible] పలుకుతాడు. ఎదురింటి అవధానిగారు రేడియోలో ప్రసారమైన భక్తిరంజని పాటలు వింటూ అరుగుమీద కూర్చుని ఆనందిస్తుంటారు.

బారెడు పొద్దెక్కినా మా మమ్మీ మాత్రం మంచం దిగదు. కోఠీలో ఉన్న ఒక ట్రాన్స్‌పోర్ట్ కంపెనీలో ఆమె రిసెప్షనిస్టు. ఉదయం తొమ్మిదిన్నరకే ఆ ఆఫీసు తలుపులు తెరుస్తారు. అందుకే గోడ గడియారం ఎనిమిది కొట్టిందా లేదా అన్న సందేహాన్ని నివృత్తి చేసుకుని మా మమ్మీ పక్కమీద నుంచి లేస్తుంది. ఒక్క గంటలో స్నానపానాదులు, భోజనం ముగించి ఆఫీసుకు బయలుదేరుతుంది. అందువలన ఇంటిపనుల్లో నాన్నమ్మకు సహాయపడమని ఎవరూ ఆమెను కోరరు. కోరితే ఆమె దగ్గరనుంచి వచ్చేజవాబు అనుకూలంగా ఉండదన్న విషయం అందరికీ తెలుసు. డాడీ ఏడు గంటలకే లేచినా ఆయనకు ఒక్క నిముషం కూడా తీరిక ఉండదు. పేపరు చేతిలో పడ్డాక బయట ప్రపంచంతో ఆయనకు సంబంధం ఉండదు. మమ్మీ హేండ్‌బ్యాగ్ పుచ్చుకుని బయటకు వెళ్ళటం చూశాక పేపర్ టీపాయ్ మీద పెట్టి ఆఫీసుకు వెళ్ళే ప్రయత్నంలో అతను బాత్‌రూమ్‌లోకి వెళ్తారు. ఆయన ఆఫీసు ఆర్పీ రోడ్‌లో ఉంది. పై ఫ్లాట్‌లో ఉన్న వేణూ అంకుల్, డాడీ షేరింగ్ పద్ధతిలో ఒకే కార్లో ఆఫీసుకు వెళ్తారు.

ఇక ఇంట్లో మిగిలిన కుటుంబ సభ్యులం - నాన్నమ్మ, నేను, చెల్లి, తమ్ముడు. నేను టెన్త్ క్లాసు చదువుతున్నాను. చెల్లి ఐదు, తమ్ముడు మూడు తరగతులకు వచ్చారు.

ఉదయం ఐదు గంటలకు లేచిన నాన్నమ్మ

అందరికీ వేడినీళ్ళు కాచి ఇస్తుంది. తినటానికి ఎవరు రెడీ అయినా కాకపోయినా ఏడు కొట్టకముందే బ్రేక్‌ఫాస్ట్ తయారు చేస్తుంది. తొమ్మిది గంటలకు లంచ్ చేయడానికి అన్నీ సిద్ధంగా ఉంటాయి. మమ్మీ డాడీలు భోజనం చేసిన తర్వాత వారికి టిఫిన్ బాక్సులు కడుతుంది నాన్నమ్మ. చెల్లాయికి, తమ్ముడికి స్నానాలు చేయించి వాళ్ళకు అన్నం తినిపిస్తుంది. బట్టలు తొడిగించి స్కూలుకు పంపుతుంది. సాయంత్రం నాలుగ్గంటలకు కాని చెల్లాయి స్కూలు నుంచి రాదు. తమ్ముడి స్కూలు మాత్రం పన్నెండు గంటలకే అయిపోతుంది. సాయంత్రం ఆ యిద్దర్నీ దగ్గర కూర్చోబెట్టుకుని బిస్కట్లు తినిపించి చెరో కప్పు పాలు ఇస్తుంది నాన్నమ్మ.

ఆఫీసులో బాగా అలసిపోయానని రాత్రి ఎనిమిది కొట్టకముందే భోజనం చేసి మమ్మీ పక్కమీద వాలిపోతుంది. నిద్ర రానప్పుడు రాత్రి పదకొండు గంటల వరకు టీ.వి. చూస్తూ కూర్చుంటుంది. కాని ఇంటిపని పట్టించుకోదు. రాత్రి పెందలాడే నిద్రపోయినా ఉదయం ఎనిమిది గంటల తర్వాతే మంచం దిగుతుంది మమ్మీ. పాపం ఆఫీసుకు తయారవడానికే మీ మమ్మీకి టైమ్ చాలదురా, ఇక ఇంటి పనుల్లో అమ్మకు హెల్ప్ చేయమని నేనెలా చెప్పగలను? అంటారు డాడీ. కాఫీ కావాలన్నా, టీ కావాలన్నా డాడీ నాన్నమ్మనే పిలుస్తారు.

నాన్నమ్మ తలపై వేసుకుని చేస్తున్న ఇంటి పనులను నేను చాలా కాలం నుంచి గమనిస్తూనే ఉన్నాను. చిన్నప్పుడు ఇంటి విషయాల్ని అర్థం చేసుకునే జ్ఞానం నాకు ఉండేది కాదు. అందుకే ఎవరు ఏ పని చేస్తున్నా నేను పట్టించుకోలేదు. ఇప్పుడు నేను టెన్త్ క్లాసుకు వచ్చాను. ప్రీఫైనల్స్ అవుతున్నాయి. అలారం పెట్టుకుని ఉదయం ఐదు గంటలకే మేల్కొంటున్నాను. ఎందుకో ఇప్పుడు నాన్నమ్మను చూస్తుంటే నాకు జాలి వేస్తుంది. అరవై ఐదేళ్ళ వయసులో ఇంటి పనంతా ఆమె ఒంటరిగా ఎలా చేయగలుగుతుంది? తలచుకుంటే మనసు కలుక్కుమంటుంది. ఒక రోజు పుస్తకాలు పక్కన పెట్టి ఉడతాభక్తితో పనిలో ఆమెకు సహాయపడాలని ముందుకెళ్ళాను.

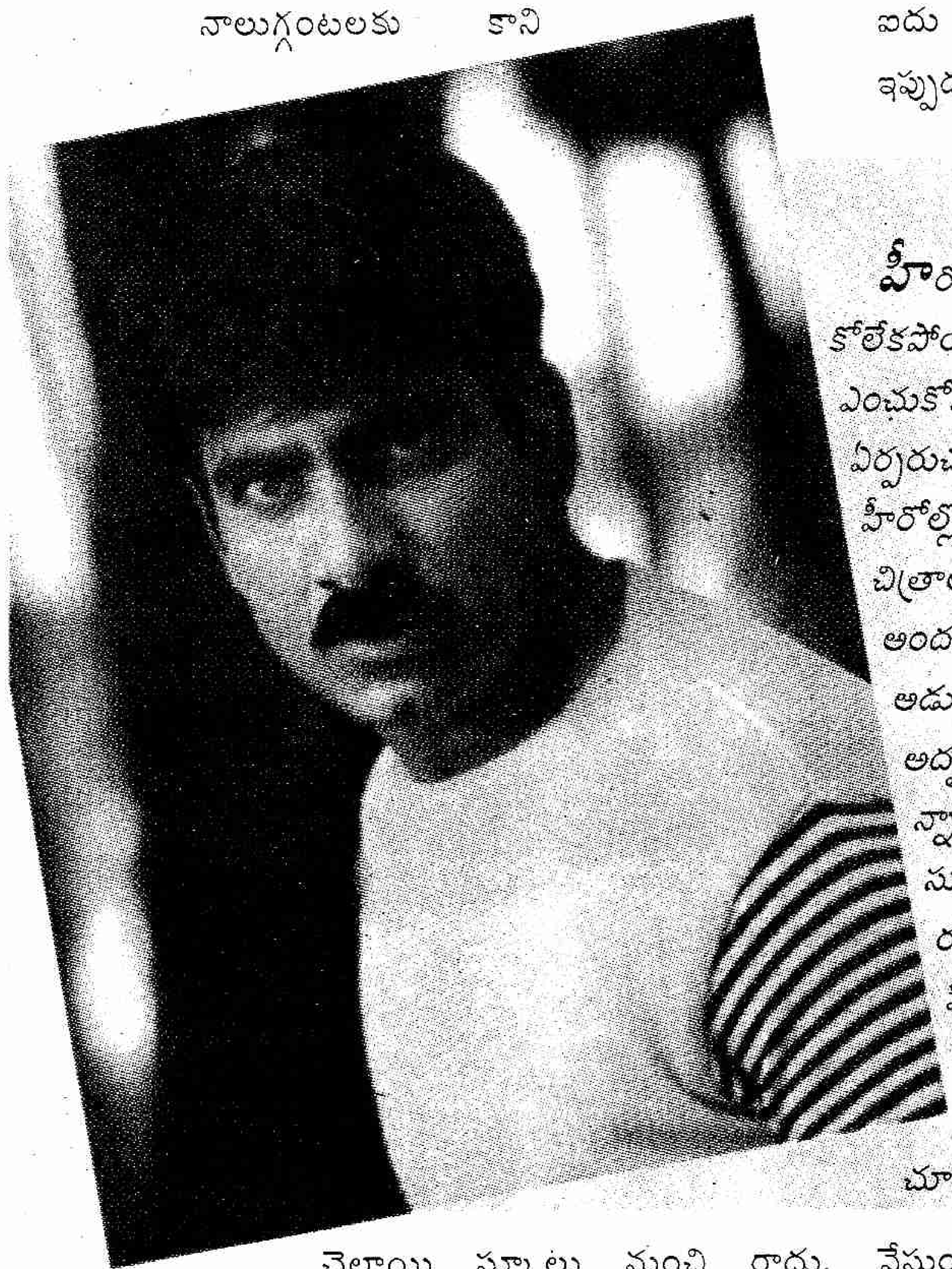

రవితేజ రాణిస్తాడా?

హీరోగా పెద్ద స్టార్‌డమ్‌ను ఏర్పరుచుకోలేకపోయినా, స్వశక్తితో, మంచి కథలను ఎంచుకోవడం ద్వారా తనకుంటూ ఓ స్థానాన్ని ఏర్పరుచుకున్న రవితేజ ప్రస్తుతం సక్సెస్ ఫుల్ హీరోల్లో ఒకరు. ఈ మధ్య రవితేజ నటించిన చిత్రాలు ఎంతటి సక్సెస్‌ను చవిచూశాయో అందరికీ తెలిసిందే. అయితే రవితేజ మరో అడుగు ముందుకు వేసి మాస్ హీరోగా తన అదృష్టాన్ని పరీక్షించుకునే ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. ఇందులో భాగంగానే తమిళంలో సూపర్ హిట్ అయిన మాస్ చిత్రం 'ధూల్'లో రవితేజ నటిస్తున్నాడు. ఇంతవరకూ క్లాస్ హీరోగా ఉన్న రవితేజ మాస్ హీరోగా ఎంత వరకూ సక్సెస్ అవుతాడో తెలియాలంటే చిత్రం విడుదల అయ్యేవరకూ వేచి చూడాల్సిందే!

'నాన్నమ్మా! ఆ కూరగాయలు ఇలా ఇవ్వు. నేను తరుగుతాను" అన్నాను. డైనింగ్ టేబుల్ ముందు కూర్చుని. 'వద్దురా కన్నా... నేనుండగా నీకెందుకు శ్రమ....? నువ్వు బుద్ధిగా చదువుకో. చదువు పాడుచేసుకోవద్దు' చెప్పింది నాన్నమ్మ.

'నాన్నమ్మా, జీవితంలో నువ్వు ఐదు పుష్కరాలను చూసుంటావు. ఈ వయసులో కూడా నువ్వు కష్టం అనుకోకుండా ఇంటి పనంతా చేస్తున్నావ్. నీకీ ఓర్పు, శక్తి ఎలా వచ్చాయి? తాతయ్య బ్రతికి ఉన్నప్పుడు కూడా నువ్వు ఇలాగే పని చేసేదానివా?' అడిగాను.

'అవున్రా కన్నా. ఇప్పుడు బాధ్యత తలపై వేసుకుని పనిచేస్తున్నాను. అప్పుడు భయం, భక్తి నన్ను ఖాళీగా కూర్చోనిచ్చేవి కావు'.

'ఈరోజు ఇండిపెండెన్స్ డే నాన్నమ్మా. ఈ రోజైనా నువ్వు రెస్ట్ తీసుకో. మా అందరికీ శలవురోజే కదా!'

'మీ అందరికీ శలవు కావచ్చు. నాకెక్కడిది?' తెల్లటి చీర కొంగుతో చేతులు తుడుచుకుంటూ అంది నాన్నమ్మ. ఆమె మాటల్లో విసుగు రవ్వంతైనా కనిపించదు. నా మొహంలోకి ఆమె చూసి బోసిగా నవ్వినప్పుడు జాతిపిత గాంధీజీ రూపం గుర్తుకొచ్చింది. కదులుతున్న ముందు వరుసలోని మూడు పళ్ళు ఊడదీసి ఎలుక కన్నంలో వేసిందట నాన్నమ్మ.

'అదేవిటి నాన్నమ్మా అలా అంటున్నావ్? రెస్టెందుకు తీసుకోకూడదు?'

'అది కాదురా కన్నా! ఈ రోజు మీ మమ్మీ ఆఫీసుకెళ్ళాలట...!'

'ఎందుకు?'

"వాళ్ళ బ్రాంచి మేనేజరుగారి పుట్టినరోజు కూడా ఈ రోజేనట. 'స్వాతంత్ర్యదినం, నా పుట్టినరోజు కాకతాళీయంగా ఈ రోజే పడ్డాయి. ఆఫీసు ఆవరణలో జాతీయ పతాకం ఎగురవేశాక అందరికీ నేను ఆఫీసులోనే లంచ్ ఏర్పాటు చేస్తున్నాను. అందరూ తొమ్మిది గంటలకే ఆఫీసుకు రావాలి. ఏ ఒక్కరూ మిస్ కాకూడదు' అన్నారట ఆ బ్రాంచి మేనేజరు. నీ తమ్ముడు, చెల్లెలు జండా వందనానికి స్కూలుకు వెళ్ళాలట. 'ఉప్మా చేయి నాన్నమ్మా తిని వెళతాం. ఇంటికి వచ్చేసరికి ఆలస్యం అవుతుంది' అన్నారు ఆ చిన్నారులు. ఇక మీ డాడీ, పిక్‌నిక్ ప్రోగ్రామ్ పెట్టుకున్నాడట. 'శిల్పారామం దగ్గర స్నేహితులంతా కలుసుకుంటాం. ఈ రోజు ఎనిమిదన్నరకే బయల్దేరి వెళ్ళాలి, చపాతీలు చేసి పెట్టమ్మా' అన్నాడు మీ డాడీ లేవగానే. గోధుమ పిండి నిన్నరాత్రే కలిపి ఉంచాను. ఆలు, బఠాణి కూర చేస్తున్నాను" అంది నాన్నమ్మ.

'నీ ఓపికకు నా జోహార్లు నాన్నమ్మా. రోజూ రెండు పేజీల హోం వర్క్ చేసేసరికి నా తలప్రాణం తోకకు వస్తుంది. నువ్వు ఇన్ని పనులు ఎలా చేస్తున్నావో.... గాడ్జోన్లీ నోస్ ఇట్' అన్నాను.

'చూడు కన్నా, పనిమీద శ్రద్ధ ఉన్నప్పుడు ఓపిక దానంతటదే వస్తుంది. అంతేకాదు, నా

వాళ్ళు అన్న అభిమానంతో మనసులో చోటుచేసుకున్నప్పుడు బాధ్యత తలమీద తాండవిస్తుంది.....

అవునూ! నువ్వీరోజు నా దగ్గర కూర్చుని కబుర్లు చెబుతున్నావేంటి? హోం వర్క్ అంతా అయిపోయిందా? నీతో ముచ్చటలాడుతూ కూర్చుంటే వంట పని అయినట్టే. సకాలంలో పని పూర్తి చేయకపోతే నాలుగు రోడ్ల దగ్గర సిగ్నల్ కోసం ఆగిపోయిన వాహనాల్లా డైనింగ్ టేబుల్ చుట్టూ నిలబడిపోతారు మనవాళ్ళు. అటు చూడు, పొయ్యిమీద పాలు ఎలా పొంగిపోతున్నాయో! వెళ్ళి నీ పని చూసుకోరా కన్నా!' స్టవ్‌వైపు పరుగెత్తింది నాన్నమ్మ.

గడియారం తొమ్మిది కొట్టముందే మమ్మీ, డాడీ, తమ్ముడు, చెల్లాయి ఎవరి పనుల మీద వాళ్ళు బయటకెళ్ళారు. స్వాతంత్ర్య దినం స్కూలుకు శెలవు. అందువలన నేనూ ఇంట్లోనే ఉన్నాను. బ్రేక్‌ఫాస్ట్ చేస్తున్నప్పుడు మరో ప్లేటులో ఉప్మా వేసుకుని వచ్చి నాప్రక్కన కూర్చుంది నాన్నమ్మ.

'నాన్నమ్మా! నువ్వు ఇందాక చెప్పావు, తాతగారు బ్రతికున్నప్పుడు భయం, భక్తి నన్ను ఖాళీగా కూర్చోనిచ్చేవి కాదని.... మరి ఈనాడు మనుషుల్లో ఆ భయభక్తులు లేవంటావా?' ప్లేట్‌లోని ఉప్మాను స్పూన్‌తో తీసుకుంటూ అడిగాను.

'భయభక్తులు రమ్మంటే రాటానికి, పొమ్మంటే పోటానికి అవి బజార్లో దొరికే వస్తువులు కాదురా కన్నా... ఆచార సంప్రదాయాలను పాటిస్తూ జీవితం సాగించినప్పుడు ఆ భయం, భక్తి వాటంతటవే వస్తాయి. పెళ్ళి కూతురిగా నేను ఈ ఇంట్లో కాలుపెట్టినప్పుడు నా వయసు ఇరవైరెండేళ్ళు. మన దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి పదేళ్ళయి ఉండొచ్చు. అప్పుడు మా అత్తగారు అంటే మీ డాడీ గ్రాండ్ మదర్, ఇంకా మా మామగారు అంటే మీ డాడీ గ్రాండ్ ఫాదర్ ఈ ఇంట్లోనే ఉన్నారు. బంధుత్వపు వరుసలు తెలుగులో చెబితే నీకు అర్థం కావేమోనని ఇంగ్లీషులో కూడా చెబుతున్నా. ఇప్పుడు మీ చదువులన్నీ ఇంగ్లీషులోనే కదా!' నా వైపు తిరిగి నవ్వింది నాన్నమ్మ.

'నేను ఇంగ్లీషు మీడియంలో చదువుతున్న మాట నిజమే కాని నాకు తెలుగు కూడా బాగా తెలుసు నాన్నమ్మా... తెలుగులో నేను చిన్నచిన్న కవితలు కూడా స్వంతంగా రాయగలుగుతున్నా...' టేబుల్‌మీదున్న కప్పులోని పాలు సిప్ చేస్తూ అన్నాను.

'ఇంకేం నా కథ చక్కగా తెలుగులోనే చెబుతాను. అభిమానంతో అడుగుతున్నావ్ కాని నా కథ తెలుసుకోటానికి నేనేమైనా నాయకురాలినా?! అందరిలా జీవించే మనసున్న మనిషిని. చిన్నవాడివైనా నా గురించి తెలుసుకోవాలన్న కోరిక నీకు కలిగినందుకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. నా పెళ్ళి జరిగినప్పటికి మా మామగారి వయస్సు అరవై సంవత్సరాలు. అత్తగారికి యాభై ఉండొచ్చు. మామగారు అంతకుముందు ఏదో వ్యాపారం చేసేవారట. అయితే నేను యీ యింట్లో కాలుపెట్టాక ఆయన పూచికపుల్ల కూడా చేత్తో ముట్టుకునేవారు కాదు. చుట్ట కాలుస్తూ ఈజీ చెయిర్‌లో కూర్చుని అందరి పనులు పర్యవేక్షిస్తూ ఉండేవారు. ఎవరు పని చేసినా చేయకపోయినా నాకు మాత్రం తప్పేది కాదు. కొత్తగా వచ్చిన కోడలిపిల్లను కదా! తెల్లారేసరికి తన పనులు ముగించుకుని ముస్తాబై మామగారి పక్కనున్న కుర్చీలో చతికిలబడి పోయేవారు అత్తగారు. ఆ రోజుల్లో టీ.వి.లు. ఇంకా మన దేశానికి దిగుమతి కాలేదు. ఉంటే టీ.వి.కి అంటుకు కూర్చుని ఉండిపోయేవారేమో

ఇకపై నటించదల్చుకోలేదు...!

సెలీనా జైట్లీ నటిస్తున్న 'జానషీ' త్వరలో విడుదల కాబోతోంది. ఈ చిత్రం గురించి సెలీనాను ప్రశ్నిస్తే, 'బాలీవుడ్ ఇండస్ట్రీ మీద విరుచుకుపడింది. ఇక్కడ హీరోయిన్లను వేశ్యల్లా భావిస్తుంటారు. ప్రతి ఒక్కడూ అధికారాన్ని చెలాయించాలని ప్రయత్నిస్తాడు. అందుకే నా తొలి చిత్రం ఆఖరి చిత్రం 'జానషీనే అంది. 'జానషీ' హిట్ అవుతుందనే నమ్మకం ఉందా? అని అడిగితే ఆ విషయం నాకెలా తెలుస్తుంది. ఆడియన్స్‌కు నచ్చితే తప్పక ఆడుతుంది. అయినా ఆ సినిమా హిట్ అయినా ఫ్లాప్ అయినా ఇకపై సినిమాల్లో నటించ దల్చుకోలేదు. హాయిగా పెళ్ళి చేసుకొని సెటిల్ అవ్వాలనుకుంటున్నానని మనసులో మాటను వివరించింది.

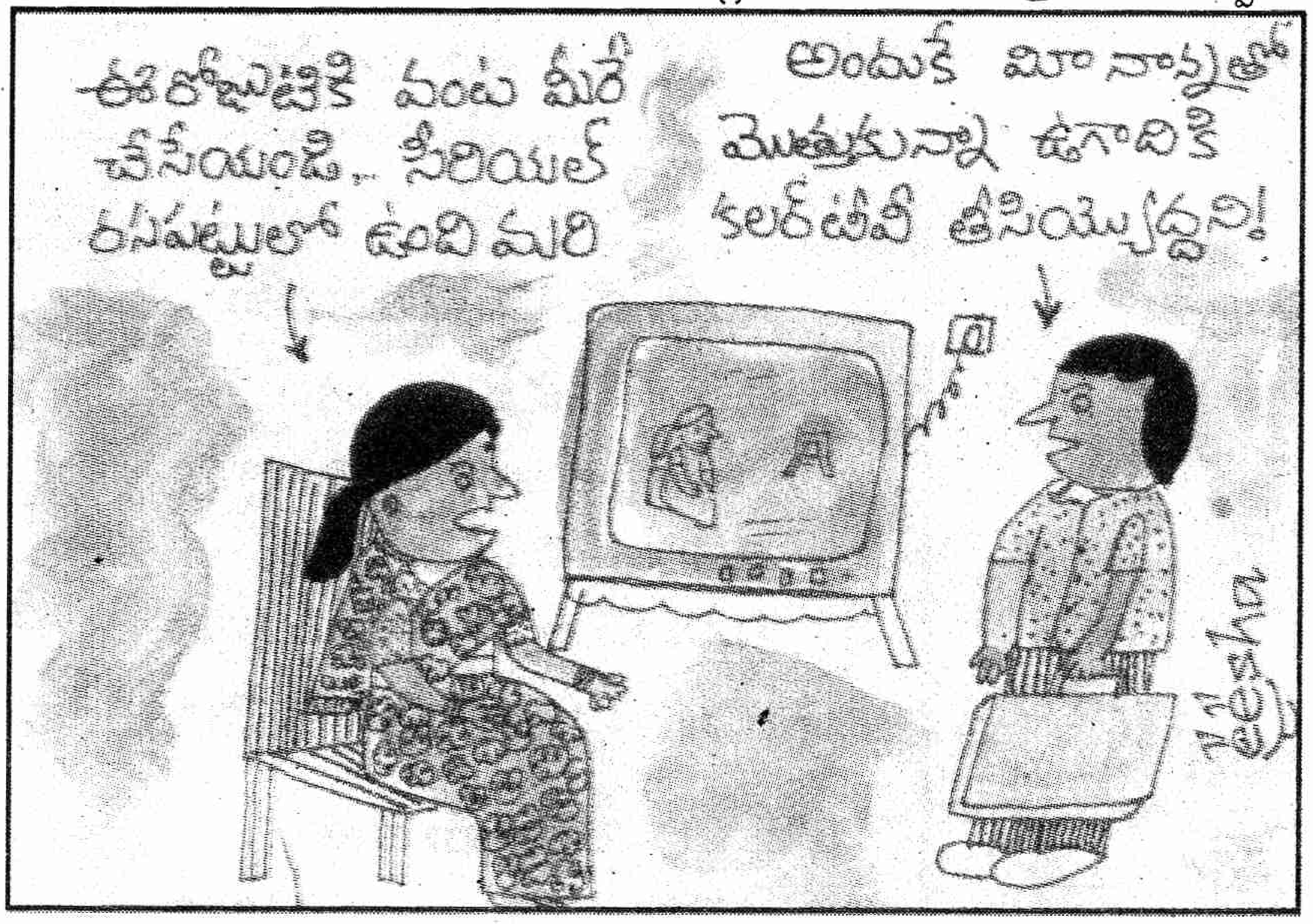

అత్తగారు. రేడియో మాత్రం ఇరవై నాలుగు గంటలు వారి పక్కనే మోగుతూ ఉండేది. చీటికి మాటికి అత్తమ మామలిద్దరూ వంతు వేసుకున్నట్టు వొకరి తర్వాత మరొకరు సావిత్రీ, సావిత్రీ అని నన్ను పిలుస్తూ ఏదో ఒక పని చెప్పేవారు. 'సావిత్రీ... ఏం చేస్తున్నావ్? మీ మామగారి బి.పి. పెరిగిపోతుందట, ఒక గ్లాసులో నీళ్ళు, టేబుల్‌మీద పెట్టిన మాత్రలు త్వరగా అందుకో' అని కుర్చీ దిగకుండా కేకపెట్టేవారు అత్తగారు. ఉదయం ఎనిమిది కాకముందే కాఫీ, టిఫిన్, పన్నెండు గంటలకు భోజనం, సాయంత్రం నాలుగు గంటలకు, టీ, అల్పాహారం, రాత్రి ఎనిమిది కొట్టేసరికి చెరో మూడు చపాతీలు రెడీ చేయాలి. టైముకి అన్నీ జరిగిపోవాలి. దురదృష్టవశాత్తు ఐదు పది నిముషాలు ఆలస్యమైతే అత్తగారి అలకపాన్పు, ఆ తర్వాత అలుక మానమని బ్రతిమాలుతూ సత్యభామను ఓదార్చి పారిజాతాన్ని తీసుకొస్తానన్న కృష్ణుడిలా, ఆమె పాదాల చెంత మామగారు. ఇలాంటి టీ కప్పులోని తుఫాన్లు మా ఇంట్లో మామూలే. రాత్రి తొమ్మిది గంటలకు పక్కలు వేయాలి. ఆ ఇద్దరు నిద్రలోకి వెళ్ళేముందు రామాయణమో, భారతమో చదివి వినిపించాలి. తర్వాత అత్తగారు మంచంమీద నడుం వాలుస్తూ చెబుతారు 'సావిత్రీ! ఈ రోజు ఎందుకో కాళ్ళు లాగేస్తున్నాయి. ఇలా వచ్చి ఓ క్షణం కాళ్ళు పట్టి వెళ్ళిపో తల్లీ. నీకు పుణ్యముంటుంది' .... ఇలా ఆమె రోజూ ఆర్డరు జారీచేస్తూనే ఉండటం, నేను కాళ్ళు పడుతూనే ఉండటం తప్పనిసరిగా జరిగేది. ఆ ఇద్దరు పెద్దలు నిద్రలోకి జారుకున్న తర్వాత నేను, మీ తాతగారు భోజనం చేసేవాళ్ళం. అంటే మా భోజనం పూర్తయ్యేసరికి రాత్రి పదకొండు దాటేది. ఎంత ఆలస్యంగా నిద్రపోయినా కోడి కూయకముందే మేల్కొంటే గానీ పనులు జరిగేవి కావు. ఇప్పటిలా ఆ రోజుల్లో గ్యాస్‌స్టవ్‌లు, మిక్సీలు, వాషింగ్ మెషీన్లు ఉండేవి కాదు. గారెలు చేయాలన్నా, పచ్చడి తయారుచేసుకోవాలన్నా, దోసెలు కావాలన్నా రుబ్బురోలు మీద ఆధారపడక తప్పేది కాదు. వీటికి తోడు ఆ రోజుల్లో ఎన్నో పట్టింపులు, శంకలు. అత్త మామల మాటకు ఎదురు చెప్పకూడదు. వారి అనుమతి లేనిదే ఇల్లు విడిచి బయటకు వెళ్ళకూడదు. వారి సమక్షంలో కొడుకు తన భార్యతో మాట్లాడడానికి వీలులేదు. కోడలు బావగారితో మాట్లాడకూడదు. ఆడపడుచులకు గౌరవం ఇవ్వాలి. వారు కోపంతో ఒక మాట అన్నా ఇంటి కోడలు నోరు మెదప కూడదు. వారి అడుగులకు మడుగులొత్తాలి... మీ తాతగారు నేను పడే శ్రమను చూసి నీ కష్టాల్ని చూడలేకపోతున్నా సావిత్రీ... నేను అసమర్థుణ్ణి. నిన్ను సుఖపెట్టలేకపోతున్నాను అని బాధపడే వారు. ఆయన బ్రతికున్నంత వరకు ఏ పని చేసినా నాకు కష్టమనిపించేది కాదు. అయితే మీ తాతగారి అకాల మరణం నన్ను బాగా కృంగదీసింది. అటు పిమ్మట అత్తమామల సేవలకే నా జీవితం అంకితం అయిపోయింది. మీ డాడీ పెద్దవాడై ప్రయోజకుడైన సమయానికి అత్తమామలు శాశ్వతంగా కన్నుమూశారు. ఇప్పటి పరిస్థితులు నువ్వు చూస్తూనే ఉన్నావు. కాలం పరుగెడుతోంది. కాలంతో పాటు మనుషులు పరుగెడుతున్నారు. ఒకరి గురించి మరొకరు ఆలోచించరు. ఎవరి స్వార్థం వారిది. పక్కింట్లో ఎంతమంది నివసిస్తున్నారో, ఎదురింట్లో ఏం జరుగుతుందో ఎవరూ పట్టించుకోరు. ఆ కాలంలో కోడలు అత్తగారికి చెప్పకుండా ఇంటి గడప దాటకూడదన్న ఆచారం, ఈ రోజు ఇంటి కోడలు ఊళ్ళోకెళ్ళి ఉద్యోగం చేస్తేకాని సంసారం గడవటం కష్టం అన్న భయం. ఈనాటి ఇల్లాళ్ళు ఎక్కువమంది ఆఫీసు పనులకే అంకితమైపోతు న్నారు. అందువల్ల నా లాంటి అత్తగార్లు కోడలు మీద ఆధారపడకుండా ఇంటి పనులు తామే చేసుకుంటున్నారు. ఈ రోజుల్లో ఎవర్నీ ఏ విషయం గురించి గట్టిగా అడగలేము. డౌరీ డెత్ అని, మెట్టినింట్లో బాధలు, వేధింపులు పడలేక కోడలు ఆత్మహత్య చేసుకుందని, కిరసనాయిలు పోసి భార్యను తగులపెట్టిన భర్త ఉదంతం అని పేపర్‌లో రోజూ చిత్ర విచిత్రమైన వార్తలు చదవలేక ఛస్తున్నాం. ఆ రోజుల్లో అత్త మామలకు భయపడి జీవించాను. ఈ రోజు కొడుకు కోడలి ఆదరాభిమానాలకు దూరం కాకూడదని బ్రతుకుతున్నాను' ఖాళీ ప్లేట్లు, కప్పులు పుచ్చుకుని సింక్ దగ్గరకు వెళ్ళింది నాన్నమ్మ.

డైనింగ్ రూమ్ విడిచి స్టడీరూమ్‌లోకి వెళ్ళాను. పుస్తకం తెరిచి కూర్చున్నాను. కాని పాఠాల మీద మనసు లగ్నం చేయలేకపోయాను. సాంకేతికంగా ఆ రోజుల్లో మన దేశం ముందుకు వెళ్ళలేకపోయినా, ఆనాటి మన సంప్రదాయాలు, ఆచారాలు మన దేశ పురోభివృద్ధికి చాలా వరకు తోడ్పడ్డాయని చెప్పటానికి మనం ఏ మాత్రం సందేహించవలసిన పని లేదు.

* * *

ఇంజనీరింగ్‌లో పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ పూర్తిచేయగానే నాకు ఢిల్లీలో మంచి జాబ్ లభించింది. ఒక సాఫ్ట్‌వేర్ విభాగంలో డైరెక్టుగా డిప్యూటీ మేనేజర్‌గా పదవి దొరకటం నిజంగా నా అదృష్టం. నా ఉద్యోగం వివరాలు, నెలజీతం మొట్టమొదట నాన్నమ్మకు ఫోన్‌లో తెలియ పర్చాను. ఆమె చాలా సంతోషించి 'నీ ఆరోగ్యం జాగ్రత్తరా కన్నా' అని మరీ మరీ చెప్పింది.

గ్రేట్!

ఇంతవరకూ హీరోయిన్‌గా యాక్ట్ చేసిన రవీనా టాండన్ నిర్మాతగా మారి ఓ సినిమా నిర్మిస్తున్న విషయం విదితమే. అయితే హీరోయిన్‌గా నటించిన సినిమాలు ఫ్లాప్ అవుతుండటంతో గెస్ట్ రోల్స్‌కు పరిమితం అవుతోంది. 'దిల్‌వాలే' అనే చిత్రంలో రవీనా గెస్ట్‌రోల్‌లో యాక్ట్ చేస్తోంది. ముఖ్యపాత్రల్లో అజయ్‌దేవగన్, సునీల్‌శెట్టి, చంకీపాండే, అర్బాజ్‌ఖాన్, సంజయ్‌కపూర్, ఇషాగోపికర్, నేహాధూపియాలు యాక్ట్ చేస్తున్నారు. లేటు వయసులో తల్లిపాత్రలకు పరిమితం అవ్వాల్సిన రవీనా ఇంకా గెస్ట్ రోల్స్‌లో యాక్ట్ చెయ్యడం గ్రేట్ కదా!

(గళ్ల) ముడి కట్టండి! ఆధారాలు:

కూర్పు : పోపూరి విశ్వనాథ్

1		2		3	■	4
	■		■	5	6	
7	8		9	■		■
■		■	10			
11				■		■
■		■	12	13		14
15			■		■	

అడ్డం

1. కోటి విద్యలు ..... అని సామెత
5. అంతులేని మాయ
7. కోపంగా ఉంటే ఇలా ఆడతారు
10. దారిన నడిచేవాడు తిరగబడ్డాడు
11. చెదరిపోయిన అల్లరి, బాధ లాంటిది
12. సంగీతానికి సంబంధించినది
15. నూనె

నిలువు

1. కుమార్తె
2. ఒక వస్తువు కొంటే ఇచ్చే పెచ్చు
3. పెద్ద కూత, అరుపు
4. హారంలో ఒక సరము
6. పైకొచ్చే పరుషాలు
8. పాయసానికి వాడే ఒక కృత్రిమ ధాన్యం
9. అసాధ్యుడైనా తెలివైనవాడైనా ఇప్పుడు తడబడ్డాడు
13. మైకము
14. రంగవల్లి

పజిల్ చేరవలసిన తేదీ

05-04-2003

అన్ని సమాధానాలు సరిగ్గా రాసిన వారిలో లాటరీ పద్ధతిలో ఎంపిక చేసి 5 గురికి రూ. 75/- చొప్పున అందచేస్తాము

ఈ క్రింది కూపన్ పూర్తిచేసి దీనిని మీ జవాబుతో జతపర్చాలి.

పేరు ....

చిరునామా..

....

....

పిన్‌కోడ్ : | | | | | | |

12-03-2003 (గళ్ళ) 'ముడి కట్టండి'కి లాటరీ పద్ధతిలో ఎంపికైన విజేతలు

1. ఎల్. విజయలక్ష్మి, విజయవాడ
2. జి. రమాప్రభ, అనంతపురం
3. జె. జనార్థన్, చెన్నయ్
4. వై. సుమలత, హైదరాబాద్
5. పి. కుమార్, నూజివీడు

తి	రు	బా	టు	■	వే	టు
య	■	ద	■	భౌ	■	చే
జా	గ	ర	ణ	■	ఎం	■
ని	■	బం		అ	డ	వి
■	ఖై	దీ	లు	■	మా	■
నే	■	■	వ్వే	■	వు	తా
ల	దూ	■	ది	గు	లు	■

బొంగురుపోయిన ఆమె గొంతు వినిపించింది నాకు. చెమ్మగిల్లిన కళ్ళను ఆమె తుడుచుకుని ఉంటుందని నేను గ్రహించాను.

కొత్త ఉద్యోగం, బాధ్యత గల పదవి. అందువలన రెండు సంవత్సరాల వరకు ఢిల్లీ విడిచి శెలవు మీద ఎక్కడికీ వెళ్ళలేకపోయాను.

సంక్రాంతి రోజు కుటుంబ సభ్యులతో గడపాలని షార్ట్ లీవ్ తీసుకుని హైద్రాబాద్ వెళ్ళాను. రిజర్వేషన్ ప్రాబ్లమ్ వలన నా ప్రయాణం గురించి ముందుగా ఎవరికీ తెలియపర్చలేదు. నేను ఇంట్లో అడుగుపెట్టగానే అందరూ ఆశ్చర్యంతో నా వైపు చూశారు. 'కన్నా! ఫోన్ చేయడానికి కూడా టైము చిక్కలేదా?' అన్నారు డాడీ.

'సర్‌ప్రైజ్ చేద్దామని అలా వచ్చి ఉంటాడు' అంది చెల్లాయి.

'నువ్వు డిసెంబరులో వస్తావనుకున్నారా అబ్బాయ్.... అప్పుడు సెలవు దొరకలేదా?' అడిగింది మమ్మీ.

'ఏరా కన్నా! ఈ రెండేళ్ళలో బాగా ఎదిగిపోయినట్టు నాకు కనబడుతున్నావ్‌రా...' పలకరించింది నాన్నమ్మ.

'తమ్ముడెక్కడా కనబడ్డేదు...'' అన్నాను అటూ ఇటూ చూసి.

'వాడా ఇప్పుడు కనబడడు...' చెప్పింది చెల్లాయి.

'ఎందుకు?' అడిగాను.

'సంక్రాంతి కదా! గాలిపటాల ఆట! చేతిలోని గాలిపటం తెగి గాలిలో ఎగిరిపోయేవరకు ఇల్లు గుర్తురాదు వాడికి' అంది మమ్మీ.

'వాడిని లోపలికి రానిస్తారా లేక వాడు ఢిల్లీ వెళ్ళేవరకూ ఇక్కడే సెటిలైపోతారా?' డాడీ గట్టిగా కేకవేయగానే అందరూ లోపలికి పరుగెత్తారు. పందెంలో గాలిపటాన్ని పోగొట్టుకున్నాడు కాబోలు వట్టి చేతుల్తో తిరిగొచ్చాడు తమ్ముడు.

* * *

ఆ రాత్రి నాన్నమ్మ మంచం ప్రక్కనున్న సోఫాలో నేను పక్క వేసుకున్నాను. నిద్రపోయే ముందు మంచంమీద కూర్చుని నాన్నమ్మ ఎన్నో

కబుర్లు చెప్పింది. నా సూట్‌కేస్ నుండి ఒక ప్యాకెట్ తీసి నాన్నమ్మ చేతిలో పెట్టాను.

'ఇదేవిట్రా కన్నా?' ప్యాకెట్టు అందుకుంటూ అడిగింది నాన్నమ్మ.

'చీర నాన్నమ్మా! తెల్లచీర.' చెప్పాను.

'ఆ మధ్య ఫోన్‌లో మాట్లాడినప్పుడు నా కోసం నువ్వేమీ తేవద్దు అన్నాను కదరా!'

'అవును, వద్దన్నావు.... కాని ఉద్యోగంలో చేరాక మొదటి సారి నేను రావటం, వట్టి చేతుల్తో రాలే...'

'అది సర్లే! ఇంకా నాకు చీరలు, కొత్త బట్టలు ఎందుకురా? వయసు మించిపోయింది, ఈ మధ్య నా ఆరోగ్యం కూడా అంతంత మాత్రంగానే ఉంది... నువ్వు ఢిల్లీ నుంచి వచ్చే వరకు నేను బ్రతికుంటానా, నిన్ను మళ్ళీ చూడగలుగుతానా అన్న భయం అప్పుడప్పుడూ మనసులో చోటు చేసుకునేది' నేను ఇచ్చిన ప్యాకెట్టును పెట్టె మీద పెట్టి అంది నాన్నమ్మ.

'అదేంటి నాన్నమ్మా! అలా అంటున్నావు... నువ్వెప్పుడూ ఇలా అధైర్యంగా మాట్లాడలేదు...'

'గుండెల్లో ఆయాసం క్షణక్షణానికి ఎక్కువవుతోందిరా... ఎవరితో చెబితే మాత్రం ఏ ప్రయోజనం? అందుకే ఎవరికీ చెప్పకుండా ఉండిపోయాను...'

'ఎందుకు చెప్పలేదు నాన్నమ్మా? ఉండు, ఇప్పుడే వెళ్ళి డాక్టర్ని తీసుకొస్తాను. లేచి వెళ్ళబోతుంటే నాన్నమ్మ అడ్డుపడింది.

'ఒరే కన్నా! వద్దురా, ఇప్పుడు నా వొంట్లో బాగానే ఉంది' అంది నాన్నమ్మ మంచంమీద కూర్చుంటూ.

నేను ఆమె ఎదుట సోఫాలో కూర్చున్నా.

'నాన్నమ్మా, ఓ విషయం చెప్పనా?'

'ఏంట్రా కన్నా? నీ పెళ్ళి విషయమా?'

'నా పెళ్ళికేం తొందర నాన్నమ్మా... నేనిప్పుడొచ్చింది నిన్ను ఢిల్లీ తీసుకెళ్ళడానికి...'

"నన్నా!?... పిల్లిని చంకన పెట్టుకెళ్ళినట్లు నేనెందుకురా ఢిల్లీ?'

'నాకక్కడ భోజనం పడ్లేదు నాన్నమ్మా. నిన్ను తీసుకువెళ్ళాలనే అక్కడ పెద్ద అపార్టుమెంటు తీసుకున్నా. నువ్వేం కష్టపడనక్కరలేదు. ఒక కుక్‌ని అపాయింట్ చేశాను. బెత్తం పుచ్చుకుని పిల్లల ముందు మాస్టారు కూర్చున్నట్టు కిచెన్‌లో నువ్వు కూచుని కుక్ చేత వంట చేయించడమే నీ పని' అన్నాను.

నా మాట విని నాన్నమ్మ ఎంతో సంతోషిస్తుందని తలచాను. కాని ఆమె కళ్ళల్లో ఆనందం కనిపించలేదు.

'ఒరే కన్నా! ఈ ఇల్లు, వాకిలి విడిచి నన్ను ఢిల్లీ రమ్మంటావా? నేనక్కడ ఉండగలనా?'

'ఎందుకు ఉండలేవు నాన్నమ్మా? అన్ని పనుల్లో నీకు చేదోడు వాదోడుగా ఉండటానికి ఒక పనిపిల్ల కూడా ఉంది నాన్నమ్మా... మిక్సీ, గ్యాస్, వాషింగ్‌మెషీన్, కుక్కర్, ఫ్రిజ్, టీ.వి....అన్నీ ఉన్నాయి. నీ జీవితం ఎంతో హాయిగా సాగిపోతుందనుకో...'

'అలాగంటావా? సర్లేరా కన్నా!, నీ కోరిక నేనెప్పుడూ కాదన్నాను?... టైము పదకొండు దాటింది పడుకో...'

నాన్నమ్మ మంచంమీద నడుం వాల్చింది. కాని ఆమె చాలాసేపటి వరకు మెలకువగా ఉండటం నేను గమనించాను.

* * *

నేను నిద్ర నుండి మేల్కొని చూసేసరికి టైము ఏడు దాటింది. ముందురోజు ప్రయాణం బడలిక వలన బాగా నిద్రపట్టేసింది. కళ్ళు తెరిచి నాలుగువైపులా చూశాను. నాన్నమ్మ మంచం చుట్టూ చాలా మంది నిలబడి ఉన్నారు.

'ఏమైంది డాడీ?' షాక్ తిన్నట్టు లేచి నిలబడ్డాను.

నా ప్రశ్న విని డాడీ నా వైపు తిరిగారు. ఆయన ముఖం నిస్తేజంగా ఉంది. ఆయన దుఃఖాన్ని ఆపుకోలేకపోయారు. కళ్ళల్లో సుడులు తిరిగాయి. అశ్రు బిందువులు కనురెప్పలు దాటి బొటబొటా క్రిందకు దొర్లాయి.

'మీ నాన్నమ్మ ఇక మనకి లేదురా కన్నా! మనకు కనబడని లోకాలకు వెళ్ళిపోయింది' డాడీ గొంతు బొంగురుపోయింది.

నా నోటి నుండి మాట రాలేదు. కొన్ని క్షణాలు చలనం లేకుండా శిలాప్రతిమలా ఉండిపోయాను. ....'

నాన్నమ్మా! మా గురించి నువ్వు ఎంతో శ్రమపడ్డావు. నీ జీవితాన్ని త్యాగం చేశావు. కానీ, అవసాన దశలోనైనా మాకు నువ్వు ఏ మాత్రం కష్టాన్ని కలిగించలేదు. నీ ఆత్మకు శాంతిని ప్రసాదించమని పైనున్న దేవుళ్ళను మనసారా వేడుకుంటున్నాను. నా ప్రార్థన చుట్టు పక్కల నిలబడి ఉన్నవారికి వినిపించకపోయినా మా నాన్నమ్మ చెవిని పడే ఉంటుంది.

వీధి అరుగు మీద పడుకోబెట్టిన నాన్నమ్మ భౌతికకాయానికి అంత్యక్రియలకు ముందు జరగాల్సిన కార్యక్రమాలు పూర్తిచేసి 'అయ్యో! తెల్లచీర తొందరగా తీసుకురావాలి' అన్న పంతులుగారి మాటలు వినగానే, రాత్రి పడుకోబోయే ముందు నాన్నమ్మకు నేనిచ్చిన ప్యాకెట్టు సంగతి గుర్తుకొచ్చింది. గదిలో పెట్టెమీద పెట్టిన ఆ తెల్లచీరను తీసుకెళ్ళి నాన్నమ్మ శరీరం మీద కప్పి రెండు నిముషాలు మౌనం పాటించాను.

ఆటవిడుపు
పిల్లల సచిత్ర మాస పత్రిక
సంచిక
మార్కెట్‌లో విడుదలైంది
చదవండి! చదివించండి!!